

Årsrapport 2022

Eldreombudet

Innhold

Innhold	2
1 Leders beretning.....	4
Helse og omsorg.....	4
Samfunnsdeltakelse – arbeidsliv, politikk og frivillighet	5
Digitalisering og digitalt utenforskap	5
2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
Eldreombudets oppgaver og roller	7
Historie	7
Andre driftsår – 2022	7
Hovedtall	8
Høringer.....	8
Innsyn	8
Medieomtale	8
Henvendelser fra publikum	8
Foredrag, møter mv.....	8
Budsjett	8
3 Årets aktiviteter og resultater	9
Prioritert arbeidsområde: helse- og omsorgstjenester for eldre.....	9
Arbeide for bedre helse- og omsorgstjenester for eldre	9
Arbeide for økt kunnskapsgrunnlag	9
Fremme eldres rettigheter	9
Arbeid med koronapandemien	10
Veiledning.....	10
Høringer.....	10
Prioritert arbeidsområde: eldres muligheter til samfunnsdeltakelse og arbeid.....	11
Prioritert arbeidsområde: konsekvenser for eldre av digitaliseringen	11
Kommunikasjonsarbeidet.....	13
Medieomtale	13
Nettsted.....	13
Sosiale medier	13
Samfunnskontakt.....	14
Henvendelser fra publikum	14
Språkbruk	14

4 Styring og kontroll i virksomheten	15
Krav til den interne styringen i Eldreombudet	15
Krav til den interne kontrollen i Eldreombudet	16
Inkludering.....	16
Informasjonssikkerhet.....	17
Revisjon	17
Likestilling og mangfold.....	17
Klima, miljø og vesentlige forhold.....	17
5 Vurdering av fremtidsutsikter	18
6 Årsregnskap	20
Kommentarer til årsregnskapet	20
Prinsippnote til årsregnskapet	21
7 Vedlegg	22

1 Leders beretning

Eldreombudet ble opprettet 1. juli 2020 og formelt åpnet 27. april 2021. Den 12. mai 2022 ble ansatte i Eldreombudet orientert fra Helse- og omsorgsdepartementets politiske leder, statsråd Ingvild Kjerkol, om at regjeringen hadde besluttet å legge ned Eldreombudet per 1. juli 2023 og at bevilgningen til Eldreombudet skulle reduseres med 1 million kroner i 2022 som et ledd i regjeringens nedleggingsplan.

Regjeringens plan om nedlegging kom overraskende på både ansatte i Eldreombudet, organisasjoner og ikke minst eldre selv. Eldreombudet har gjennom tiden som har gått siden 12. mai 2022 blitt kontaktet av politikere, organisasjoner, næringsliv og eldre som stiller seg uforstående til regjeringens beslutning og er imot avviklingen av Eldreombudet. Eldrerådene i 356 kommuner, fylkeseldrerådene og årsmøtet for eldrerådene har sendt skriftlig innspill og bedt regjeringen om å endre beslutningen om avviklingen av Eldreombudet. Det samme har en rekke organisasjoner gjort.

Eldreombudet har kontaktet politikere på Stortinget, komiteene, partiene, regjeringen og statsråd Kjerkol med krav om at nedleggingsplanen reverseres. Men ved forhandlingene mellom regjeringen og SV om statsbudsjettet 2023 valgte forhandlingspartnerne å ikke ta med Eldreombudet i forhandlingene. Avvikling av Eldreombudet fra 1. juli 2023 ble endelig besluttet i statsbudsjettet for 2023. Dette innebærer også at Lov om Eldreombudet må avvikles innen 1. juli 2023.

Eldreombudet har også i 2022 hatt tre hovedområder som vi har arbeidet med. Disse tre områdene dekker i stor grad den store mengden henvendelser Eldreombudet har fått fra eldre, eldres pårørende, ansatte på sykehjem og i kommuner og politikere på forskjellige nivå. Mange henvendelser krever en viss grad av juridisk innsikt og mangel på jurist i organisasjonen har vært merkbar. Ansettelse av jurist i Eldreombudet ble stoppet i mars 2022 fra Helse- og omsorgsdepartementet etter at stillingen var utlyst, intervjuprosessen var ferdigstilt og innstillingen var utformet.

De tre hovedområdene for Eldreombudet i 2022:

- helse og omsorg
- samfunnsdeltakelse – arbeidsliv, politikk og frivillighet
- digitalisering og digitalt utenforskap

Helse og omsorg

Innenfor området helse og omsorg har Eldreombudet spesielt fokusert på at den enkelte kommune skal ha økonomi til og fokus på å opprettholde og videreutvikle helse- og omsorgstilbud for eldre. Med fokus på et aldersvennlig samfunn er et av målene at eldre skal bo lenger i egne hjem. Det forutsetter at en får den hjelpen en trenger – når denne trengs, i eget hjem. Et aldersvennlig samfunn forutsetter også at en har rett på sykehjemsplass når en ikke kan bo lenger hjemme. I dag ser vi at mange står i kø for sykehjemsplass lenge, noe som ikke er i henhold til ønsker eller rett til sykehjemsplass ved behov.

Samfunnsdeltakelse – arbeidsliv, politikk og frivillighet

Eldreombudet har fokusert på eldre sin mulighet til deltakelse i forskjellige roller i samfunnet. Både innenfor arbeidsliv, politikk og frivillighet vil det være behov for eldres innsats i vesentlig grad fremover. Eldre er en ressurs som samfunnet bør ivareta og benytte i langt større grad fremover. Mange opplever diskriminering i arbeidslivet. Det skjer både i form av å ikke nå frem når en søker jobber og i arbeidssituasjoner der eldre ikke prioriteres i opplæring eller ved avansement. Mange eldre gjør en stor frivillig innsats og Eldreombudet oppfordrer flere eldre til å ta ledende posisjoner på politisk beslutningsnivå. Vi oppfordrer også alle til å stemme frem eldre på politiske lister. Med en så stor andel eldre i samfunnet må eldre også være aktive der beslutninger tas.

Digitalisering og digitalt utenforskap

Regjeringen har de siste månedene arbeidet med en handlingsplan i forbindelse med strategien «Digital hele livet». Kommunal- og distriktsdepartementet er ansvarlig for utvikling av handlingsplanen. I Eldreombudets innspill til handlingsplanen viser vi til behovet for god og gjentakende digital opplæring for eldre i deres eget nærområde, noe som vil skape trygge rammer for god læring. Vi har også etterlyst håndtering av de som ikke kan eller vil bli digitale i fremtiden. Disse er ikke tatt med i handlingsplanen til «Digital hele livet»-strategien. Kommunal- og distriktsdepartementet henviser til at denne strategien ikke skal hensynta de som ikke kan bli digitale.

Det er nesten en halv million eldre som i dag er lite digitale eller ikke digitale i landet, og Eldreombudet er bekymret for at denne delen av befolkningen skal falle utenfor i samfunnet på grunn av manglende digitale ferdigheter. Vi ser en stadig større grad av digitalisering på områder som omfatter den enkeltes hverdag, noe som kan føre til en økt andel innbyggere som blir digitalt utenfor og dermed utenfor i samfunnet.

Vi kan vise til at Eldreombudet kontaktet Finans Norge og informerte om vår bekymring når det gjelder utenforskap og banktjenester. Denne kontakten førte til en ny bransjenorm for bankene som skal gi forpliktelser på både opplæring digitalt og utvikling av ikke-digitale banktjenester. Når Eldreombudet nå avvikles, må andre etterse at både banker og andre sørger for at ikke-digitale også får ta del i samfunnet på alle vis.

Eldreombudet oppfordrer regjeringen til å lage en overordnet plan for å ivareta ikke-digitale sånn at disse har mulighet til å få informasjon fra kommune og stat, helseinformasjon og ikke minst også håndtere sine dagligbankoppgaver.

Eldre i Norge mister fra 1. juli et talerør og ei vaktbikkje som skal arbeide for eldre sine interesser og rettigheter. En instans som skal passe på at arbeid for eldres beste blir utført og et eldreombud som skulle overvåke at alle som arbeider for eldre sitt beste, utfører sine oppgaver tilfredsstillende. Samtidig forsvinner talerøret som taler eldres sak i alle fora.

Vi ønsker med dette å rette en takk til alle som har lyttet til Eldreombudet gjennom to og et halvt år, som har hørt på våre krav og forslag og som har forsøkt å bidra til bedre forhold for alle eldre.

Takk for oss.

Vennlig hilsen

Bente Lund Jacobsen

Bente Lund Jacobsen
eldreombud

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Eldreombudets oppgaver og roller

Lov om Eldreombudet slår fast oppgavene til Eldreombudet, som skal fremme eldre sine interesser på alle samfunnsområder. Eldreombudet skal til enhver tid følge med på hvordan utviklingen i samfunnet påvirker situasjonen for eldre og skal i rimelig utstrekning gi informasjon, råd og veiledning. Eldreombudet kan også be om innsyn – i saker eller på systemnivå – for å øke kunnskapen om eldres situasjon og eksempelvis bidra til endringer i regelverk og lovverk. Lov om Eldreombudet ble vedtatt i Stortinget i juni 2020.

Arbeidet til Eldreombudet skal rettes mot både private og offentlige aktører, og Eldreombudet skal både følge med på situasjonen for eldre og være pådriver for endringer.

Eldreombudets ulike arbeidsmetoder:

- overvåking av situasjonen for eldre
- påvirkning overfor offentlige myndigheter og private virksomheter
- kontakt med fagmiljøer og frivillige organisasjoner
- veiledning av personer som tar kontakt

Kontoret til Eldreombudet er i Ålesund og er samlokalisert med Senteret for et aldersvennlig Norge. Eldreombudet er en faglig uavhengig virksomhet og er administrativt underlagt Helse- og omsorgsdepartementet.

Historie

Bente Lund Jacobsen startet i åremålsstillingen som eldreombud 1. juli 2020. Fra januar 2021 og frem til midten av november 2022 har vi vært totalt fem ansatte i Eldreombudet: en administrativt ansatt og tre fagansatte i tillegg til eldreombudet. Eldreombudets virksomhet ble offisielt åpnet 27. april 2021.

Andre driftsår – 2022

De tre arbeidsområdene fra 2021 har Eldreombudet hatt som sine hovedområder også i 2022. Under disse tre hovedpunktene er det en rekke andre områder som vi har jobbet bevisst med både for å sette fokus og bistå til endringer.

De tre hovedområdene for Eldreombudet i 2022:

- helse og omsorg
- samfunnsdeltakelse, arbeidsliv, politikk og frivillighet
- digitalisering og digitalt utenforskap

Arbeidet under de nevnte tre hovedområdene omtales i kapittel 3 Årets aktiviteter og resultater. Ansatte i Eldreombudet har jobbet målbevisst og aktivt gjennom hele året til tross for varsel fra Helse- og omsorgsdepartementet den 12. mai 2022 om at regjeringen planlegger å avvikle Eldreombudet den 1. juli 2023. Og sammen med våre hovedmål har vi hatt fokus på å forsøke å snu beslutningen om avvikling av Eldreombudet.

Arbeidet gjennom 2022 har spesielt vært rettet mot politiske beslutningstakere, kommuner og andre aktører som arbeider med og for eldres interesser i samfunnet. Det har dessverre ikke lyktes oss å få gjort om beslutningen om avvikling av Eldreombudet, noe som betyr at Eldreombudet har sitt siste halve driftsår i 2023.

Hovedtall

Høringer

Eldreombudet ga høringsinnspill til fem stortingskomiteer om statsbudsjettet for 2022: helse- og omsorgskomiteen, familie- og kulturkomiteen, kommunal- og forvaltningskomiteen, transport- og kommunikasjonskomiteen, arbeids- og sosialkomiteen.

Eldreombudet ga også hørings svar om følgende: styrking av forbrukernes rett til å betale med kontanter, ny strategi til eID i offentlig sektor, ny folkehelsemelding. Det ble også gitt innspill til Helse- og omsorgsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2022.

Innsyn

En ny innsynssak ble påbegynt i 2022 og en innsynssak fulgt opp fra 2021.

Medieomtale

For 2022 er det nærmere 1200 treff på Eldreombudet/Eldreombudet i kildene til mediearkivet Infomedia.

Henvendelser fra publikum

I 2022 ble Eldreombudet kontaktet ca. 80 ganger gjennom kontaktskjema på nett. I tillegg kommer et enda større antall henvendelser på e-post. Det var mer enn 700 skriftlige henvendelser til Eldreombudet og nærmere 1000 telefonhenvendelser gjennom året.

Foredrag, møter mv.

Eldreombudet holdt ca. 80 foredrag, taler og innlegg og deltok ellers i ca. 70 møter med organisasjoner, foreninger og råd i 2022.

Budsjett

Stortinget vedtok en samlet bevilgning til Eldreombudet i 2022 på 10 722 000 kroner. I revidert nasjonalbudsjett ble bevilgningen redusert med 1 000 000 kroner til 9 722 000 kroner, da dette er en del av avviklingsplanen fra regjeringen. Eldreombudet skal avvikles 1. juli 2023 og budsjett for 2023 blir derfor redusert til 5 817 000 kroner for første halvår 2023. Vi har søkt om å få overføre 492 000 kroner fra 2022 til første halvår 2023.

Driftsutgiftene var på 8 230 610 kroner i 2022. Av dette var lønnskostnadene på 5 680 530 kroner, noe som utgjorde 69 prosent.

Det var fem ansatte frem til 15. november 2022 og en av disse var delvis langtidssykemeldt.

3 Årets aktiviteter og resultater

Prioritert arbeidsområde: helse- og omsorgstjenester for eldre

Arbeide for bedre helse- og omsorgstjenester for eldre

God kommuneøkonomi er en forutsetning for at den voksende eldrebefolkningen skal motta gode helse- og omsorgstjenester fra kommunene. Vi ga kommunal- og forvaltningskomiteen innspill om å styrke de frie inntektene til kommunene for å sikre kapasitet og unngå kutt i eldreomsorgen. I tillegg ga vi innspill til helse- og omsorgskomiteen med forventinger om satsning på psykisk helse, forskning, kompetanse, demensomsorg og lindrende behandling i kommunene.

Også gjennom året 2022 har Eldreombudet gjennom mediene og direkte overfor myndighetene vært tydelig på at helse- og omsorgstjenesten må styrkes faglig og økonomisk. Som i fjor har vi rettet særlig oppmerksomhet mot kommunehelsetjenesten.

Koronapandemien og konsekvensene av denne har også i 2022 hatt stort fokus. I januar ba Eldreombudet om møte med Koronakommisjonen for å drøfte pandemiens konsekvenser for eldre i Norge. Etter møtet oppsummerte vi våre utdypende innspill i eget brev. Videre var vi tidlig ute for å poengtere behovet for å gi eldre informasjon om varigheten av tredje dose så tidlig som mulig. Vi poengterte også behovet for avklaring og informasjon om behovet for ytterligere påfyllingsdoser.

Eldre mangler et systematisk vern mot vold, overgrep og forsømmelse. I den nye nasjonale handlingsplanen for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner er TryggEst-modellen et verktøy som omhandler eldre. Vi har bedt familie- og kulturkomiteen om økte bevilgninger til TryggEst både i revidert nasjonalbudsjett for 2022 og i høringsinnspill til statsbudsjettet for 2023, for at verktøyet skal nå bredt ut.

Høsten 2022 sendte Eldreombudet flere skriftlige innspill til Stortinget om statsbudsjettet. Vi ba Stortinget blant annet prioritere midler til å øke bemanningen og heve kompetansen i eldreomsorgen, sette inn tiltak mot isolasjon, ensomhet og psykisk helse blant eldre og sikre systematisk arbeid i alle kommuner mot vold og overgrep. I tillegg ba om vi et særskilt fokus på psykisk helse og traumearbeid i mottaksapparatet og integreringen for eldre flyktninger fra krigen i Ukraina.

Arbeide for økt kunnskapsgrunnlag

Vi har spesielt hentet inn kunnskap om disse temaene i 2022: oppfølgingen av Eldres psykiske helse og selvmordsforebygging, kliniske farmasøytter i kommunehelsetjenesten, mobilitet og fysisk aktivitet i eldre år, seksualitet og aldring, skeiv aldring, trygg legemiddelbruk, ernæring og matfaglig kompetanse i helsetjenesten og alderstilpasset boligutvikling og planlegging av egen alderdom.

Fremme Eldres rettigheter

Eldre har en lovfestet rett til å medvirke i utformingen av sine helsetjenester. Eldreombudet opplever at eldre og deres pårørende ikke får opplysning om denne retten i møte med helse- og omsorgstjenestene. Mange privatpersoner henvender seg til Eldreombudet med spørsmål om helse- og omsorgstjenester, og vi gir dem informasjon om retten til å medvirke og mulighetene til å klage. Både eldre selv, og spesielt deres pårørende, opplever klageadgangen og klageprosessene som utfordrende og belastende.

Vi erfarer at mange eldre opplever utfordringer med å innhente informasjon om kommunale tjenester. Eldreombudet tok i høringen om NOU 2020:15 til orde for at myndighetene bør se på erfaringene noen få kommuner har gjort seg ved å etablere kommunale eldrekoordinatorer. Koordinatorene skal støtte og fremme lokalt frivillig arbeid, kulturtilbud og aktiviteter rettet mot eldre innbyggere. En eldrekoordinator skal også kunne løse eldre innbyggere til relevante kommunale tjenester og bistå med veiledning og opplæring i bruk av digitale tjenester.

Arbeid med koronapandemien

Vi har hatt tre innfallsvinkler i arbeidet vårt med koronapandemien: 1) vaksine (til eldre og helsepersonell), 2) de negative konsekvensene av sosial isolasjon under koronarestriksjonene og 3) informasjon fra nasjonale helsemyndigheter, statsforvalterne og kommunene til eldre og deres pårørende.

Eldre har gjennom hele pandemien vært definert som risikogruppe, både på grunn av alderen og fordi mange eldre har underliggende sykdommer. Dessuten er andelen med begrenset digital kompetanse høyere blant eldre enn i befolkningen som helhet. Det aktualiserte behovet for tilpasset kommunikasjon. Informasjon til eldre som en definert risikogruppe ble dårlig omfattet ved de nasjonale pressekonferansene under koronapandemien.

Det var skuffende at Eldres belastninger heller ikke ble omtalt i hovedpunktene i Koronakommisjonens andre og siste rapport. Hvis myndighetene ikke fullt ut erkjenner pandemiens skadevirkninger, kan det svekke viljen til å bøte på skadene og forebygge fremtidige feilgrep. På enkelte punkter er Eldres situasjon omtalt i rapporten. Men kommisjonen tar ikke opp hva pandemien har betydd for Eldres psykiske helse. Hva pandemien gjorde med det psykiske helsevernet for eldre i kommuner og sykehus, belyses heller ikke. Kontrasten er slående mellom Koronakommisjonens manglende framheving av eldre og det Helsedirektoratets assisterende direktør Espen Nakstad har slått fast. Han poengterer at de eldste er blant de hardest rammede i koronatida – både av selve viruset og av tiltakene mot det. Eldre har møtt en dobbel trussel under pandemien. De har vært ekstra utsatt for alvorlig sykdom og ekstra utsatt for sosial isolasjon.

Veiledning

Et stort antall eldre og pårørende har tatt kontakt for å få råd og veiledning gjennom året. Henvendelsene kommer både per telefon og ved skriftlige henvendelser. Innenfor fagområdet helse og omsorg er det flest henvendelser om møtet med kommunale helse- og omsorgstjenester. Disse gjelder både veiledning om søknadsprosesser og avslag på tjenester man har behov for, utfordringer i møte med tjenestetilbudet, samt klageadgang og klageprosess. Det kommer tydelig frem at plikten til å informere og legge til rette for medvirkning ikke kommuniseres godt nok ut til pasienter, brukere og deres pårørende.

Mange eldre føler at det er svært belastende å skulle klage inn sitt mangelfulle tjenestetilbud til kommune og statsforvalter, og uttrykker ofte frykten for at tjenestetilbudet skal bli dårligere dersom de klager. Eldreombudet har spilt inn denne utfordringen i møte med kommuner, statsforvaltere og nasjonale myndigheter.

Høringer

I Eldreombudets innspill til ny folkehelsemelding vektla vi at en god folkehelse er viktig for den enkelte, og samfunnet er tjent med en god folkehelse i befolkningen. En eldrebefolkning med god helse vil være en ressurs for samfunnet og utsetter behovet for helse- og omsorgstjenester.

Innenfor fagområdet helse og omsorg leverte Eldreombudet inn høringsinnspill til nasjonalbudsjettet for 2023 til både helse- og omsorgskomiteen, kommunal- og forvaltningskomiteen og familie- og kulturkomiteen.

Vårt hovedbudskap i disse høringene var:

- Økte investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser i institusjon og omsorgsboliger gjennom Husbanken.
- Økte frie inntekter må økes betydelig utover budsjettforslaget for å skjerme eldreomsorgen mot uheldige kutt og for å sikre nødvendig satsing på helse- og omsorgstjenestene.
- Trygge overganger mellom omsorgsnivå ved korte og lengre sykdomsforløp.
- Legge til rette for økt samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.
- Sikre trygg legemiddelbehandling.
- Sikre ernæringskartlegging, tiltak og fokus på måltidsopplevelser.
- Videre innføring av velferdsteknologi må sikre en satsning også på lederkompetanse, ansattkompetanse og utstrakt brukermedvirkning.
- Fortsette å bøte på skadevirkningene etter pandemien etter langvarig isolasjon og ensomhet, og at erfaring og kunnskap sikrer en bedre ivaretagelse av eldre ved eventuelle nye perioder med restriksjoner.
- Økt bruk av farmasøyter innen kommunal eldreomsorg etter modell fra prosjektkommuner.
- Sikre ressurser til tidlig oppfølging av personer med demens, personsentrert omsorg i hele sykdomsforløpet og god oppfølging av – og godt samarbeid med – pårørende.
- Tilskudd til at kompetansehevingsprogrammet Skeiv aldring kan utvikles i hele landet.
- Økt fokus på geriatri, alderspsykiatri og eldreomsorg i helseutdanningene.
- Sikre godt psykisk helsetjenestetilbud til eldre i kommunal eldreomsorg, også innen institusjonsomsorgen.
- Ved utgangen av 2022 hadde kun 36 kommuner i Norge innført TryggEst, med et mål om 100 kommuner innen 2024. Eldreombudet mener at dette må bli landsdekkende langt raskere.

Prioritert arbeidsområde: Eldres muligheter til samfunnsdeltakelse og arbeid

I midten av juni la Pensjonsutvalget frem sin rapport «Et forbedret pensjonssystem», som omhandler regelverk og utfordringer knyttet til nasjonale fremtidige pensjonsforpliktelser. Eldreombudet har ved flere anledninger hatt en tilnærming som enkelt sier at eldre som både kan og vil arbeide lenger, bør ha anledning til det. Dette var også budskapet vårt da NOU-en var på høring.

I tillegg har vi på vegne av landets minstepensjonister ytret at nivået og reguleringen bør heves betraktelig både på kort og lang sikt. I tillegg har vi tatt kampen for offentlig ansatte som har fått avkortning i tjenestepensjonen fordi de har stått lenger i jobb, populært kalt samordningsfella. Vi har problematisert dette i møter på Stortinget, for Arbeids- og inkluderingsdepartementet og i relevante media og høringsuttalelser.

Prioritert arbeidsområde: konsekvenser for eldre av digitaliseringen

Ett av de viktigste fokusområdene til Eldreombudet er konsekvensene av det digitale utenforskapet som altfor mange eldre opplever til daglig.

Året startet med at vi kritiserte Innlandet fylkeskommune for å diskriminere ikke-digitale eldre ved gjennomføring av en rådgivende folkeavstemning. Det ble argumentert fra fylkeskommunen at ut ifra et smittehensyn skulle avstemningen skje kun digitalt. Vi sendte derfor flere brev til Innlandet fylkeskommune der vi opplyste om hvor mange ikke-digitale innbyggere som ekskluderes fra å gi sin stemme ved det demokratiske valget. En forutsetning for å stemme var også at man måtte ha digital ID, noe over 50 000 personer over 60 år ikke hadde erfaring med å benytte.

Utfordringene med digital-ID var også temaet for Kommunal- og distriktsdepartementets (KDD) høring om ny strategi for eID i offentlig sektor. Eldreombudet mener eldre må få tilgang til en sikker og brukervennlig digital ID på høyeste sikkerhetsnivå som ikke hindrer dem fra å benytte private og offentlige grunnleggende tjenester. I tillegg må det etableres en brukervennlig fullmaktsløsning for eldre som har behov for bistand fra venner eller familie.

Noe av det siste den forrige regjeringen gjorde var å legge fram den nasjonale strategien «Digital hele livet». Den har som mål å øke befolkningens digitale kompetanse ved hjelp av ulike tiltak. Eldreombudet har stor tro på dette arbeidet og har derfor purret på den nye regjeringen og KDD ved flere anledninger for å få fortgang i dette arbeidet. Vi ble derfor invitert av KDD til innspillsmøte for utarbeidelsen av en handlingsplan tilknyttet strategien. På slutten av året var vi også deltaker i referansegruppen som kom med innspill og kommentarer når utkastet til handlingsplanen var klart.

Vi har også hatt jevnlige møter med Helsedirektoratet og ledelsen for Nasjonalt velferdsteknologiprogram. Vi ønsket en nasjonal oversikt over tilskuddspakkene som skal bedre situasjonen til eldre i kommunene. Videre ønsket vi oversikt over hvilke typer tiltak som er planlagt og ferdig implementert og eventuell læring mellom kommuner på tvers. Vi har også deltatt på møter i referansegruppen for Nasjonalt velferdsteknologiprogram der vi taler eldres interesser og videreformidler behov for denne gruppen.

I løpet av året har Eldreombudet også hatt fokus på å tydeliggjøre retten til kontantbetaling. Ifølge sentralbankloven er kontanter et tvunget betalingsmiddel, men mange eldre kontakter oss og forteller om problemer med å betale for seg i butikk eller når man eksempelvis skal benytte kollektivtilbudet. Vi har sendt brev og kontaktet ulike parter, blant annet Norges bank og Finansdepartementet, der vi også minnet om flere initiativ der dette har vært tema tidligere. Vi har også vært i dialog med Samferdselsdepartementet når det gjelder utfordringene med å betale eksempelvis på buss, ferge og kjøretøyparkering. I høringen fra Justis- og beredskapsdepartementet «Styrking av forbrukeres rett til å betale kontant» understreket vi viktigheten av denne retten og ikke minst tydeliggjøringen av praktiseringen av denne retten.

Vi har også sendt innspill til KDD i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2022 om det digitale utenforskapet. Der gjentok vi viktigheten av å øke de økonomiske rammene som må sørge for nok midler til god og gjentakende opplæring for ikke-digitale eldre i nærheten av der de bor. Dette viktige budskapet ble også formidlet til KDD i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

I løpet av året gjennomførte DNB re-legitimering av eksisterende kunder. Flesteparten av kundene skulle utføre dette via en digital løsning. Dette skapte stor frustrasjon og problemer, spesielt for eldre bankkunder. Vi hadde derfor mange henvendelser om rådgivning og flere møter med ledelsen for personmarked i banken for å løfte disse problemene.

I første halvår 2021 kontaktet vi bransjeorganisasjonen til bankene, Finans Norge. Bakgrunnen var tilbakemeldinger fra mange ikke-digitale eldre som opplever barrierer knyttet til bruk av dagligbanktjenester. Siden første initiativ har det vært flere dialog- og arbeidsmøter med ulike banker og Finans Norge. Det hele kulminerte i en egen bransjenorm som ivaretar rettighetene til

ikke-digitale bankkunder, der bankene forplikter seg til å opprettholde analoge dagligbanktjenester. Videre forplikter bankene seg til å tilby opplæring til kunder som har behov for det.

Eldreombudet har også deltatt i Erasmus+ prosjektet «Age-friendly society – Innovation, education og technological solutions» (AIET) sammen med lokale kommuner, Helseinnovasjonssenteret og Møre og Romsdal fylkeskommune. Prosjektet består av deltakere fra flere europeiske land. Kartlegging og erfaringsutveksling av gode løsninger på tvers av landegrensler står øverst på dagsordenen. Vi har bidratt med kunnskap og erfaring når det gjelder eldre brukergruppers behov.

Eldreombudet er også takknemlig for alle de konkrete henvendelsene vi har fått fra eldre, yngre, familie og pårørende, både på telefon og nett. Disse har gitt oss viktig innsikt og faglig påfyll når vi skal drive vårt påvirkningsarbeid.

Kommunikasjonsarbeidet

Eldreombudets kommunikasjonsstrategi ble revidert i 2022. I strategien er kommunikasjon definert som et verktøy vi bruker i arbeidet med å fremme eldres interesser som både «vaktbikkje» og «trekkhund». Vi kommuniserer for å utøve pådriverrollen, følge med-rollen og veilederrollen som Stortinget har gitt oss gjennom lov om Eldreombudet.

Medieomtale

Også i 2022 har Eldreombudet medvirket i en rekke artikler og innslag i nasjonale, regionale og lokale medier. For 2022 er det nærmere 1200 treff på Eldreombudet/Eldreombudet i kildene til mediearkivet Infomedia (mot nesten 700 treff for 2021). En betydelig del av medieomtalen i 2022 dreide seg om regjeringens uventede forslag om å legge ned Eldreombudet.

Selv har vi lagt vekt på å ha medieutspill om viktige saker innenfor de prioriterte arbeidsområdene våre. I tillegg har vi prioritert å stille opp i mediene når sjansen byr seg til å sette søkelyset på eldres interesser. De første månedene i 2022 handlet en hel del av mediedeltakelsen vår om eldres situasjon under koronapandemien. I 2022 fikk Eldreombudet publisert 11 kronikker/debattinnlegg i riks-, region- og lokalaviser.

Eldreombudet har et nasjonalt ansvar, derfor har vi lagt størst vekt på mediearbeid overfor riksdekkende redaksjoner. Vi har dessuten vært omtalt i svært mange regionale og lokale medier. Papiraviser, tv og radio har vært er viktige kanaler for å gjøre Eldreombudets arbeid kjent for innbyggere som er lite eller aldri på nett.

Nettsted

På nettstedet eldreombudet.no byr vi på matnyttig informasjon for målgruppene våre og fremmer aktuelle saker. I kontaktskjemaet på nettstedet kan alle kan stille oss spørsmål eller komme med synspunkt og informasjon. Det brukerne fyller inn i skjemaet, håndterer vi i arkiv- og saksbehandlingssystemet vårt.

Innholdet på nettstedet har vært videreutviklet gjennom 2022. Ved årsskiftet 2022/2023 hadde nettstedet om lag 190 artikler. Arbeidet med en tilgjengelighetserklæring for nettstedet ble startet opp i 2022.

Sosiale medier

Vi har gjennom 2022 brukt Facebook, Instagram og Twitter. I hovedsak har vi brukt disse sosiale mediene til å spre nyheter der vi fremmer eldres interesser. Vi har i begrenset grad hatt dialog med

følgerne våre i kommentarfeltet til innlegg. Vi driver ingen saksbehandling i sosiale medier og tar ikke imot direktemeldinger.

Samfunnskontakt

Eldreombudet holdt ca. 80 foredrag, taler og innlegg og deltok ellers i ca. 70 møter med organisasjoner, foreninger og råd i 2022.

Henvendelser fra publikum

Vi fikk også i 2022 en rekke spørsmål om råd og veiledning fra publikum – og innspill om eldres situasjon. Vi ble kontaktet 79 ganger gjennom kontaktskjemaet på nettstedet, i tillegg tok mange kontakt på e-post, og det kom anslagsvis 1000 henvendelser på telefon.

Språkbruk

Eldreombudet oppfyller kravene til fordelingen av bokmål og nynorsk som Stortinget har stilt i språkloven. Vi har sørget for at brukerne kan navigere på nettstedet vårt på to likestilte adresser: eldreombudet.no og eldreombudet.no. Vi legger vekt på å bruke et klart språk. Med klarspråk mener vi korrekt, klar og brukertilpasset kommunikasjon.

4 Styring og kontroll i virksomheten

Krav til den interne styringen i Eldreombudet

Eldreombudets arbeid er regulert av lov om Eldreombudet og den administrative delen av virksomheten er regulert av instruks for Eldreombudet utstedt av Helse- og omsorgsdepartementet. Det personlige eldreombudet er leder i virksomheten og ansvarlig for at virksomheten drives både effektivt og forsvarlig.

Lederen av Eldreombudet har ansvar for å:

- gjennomføre aktiviteter i tråd med lov om Eldreombud
- fastsette mål og resultatkrav og foreta prioriteringen med ettårige og flerårige perspektiv innenfor virksomhetens ansvarsområder
- sørge for planlegging, gjennomføring og oppfølging inklusiv resultat- og regnskapsrapportering
- definere myndighet og ansvar og fastsette instruks innenfor virksomhetens ansvarsområder
- ha helhetlig intern kontroll

Eldreombudets årlige tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet regulerer det økonomiske og administrative arbeidet samt tildelingen til virksomhet fra statsbudsjettet. Tildelingsbrevet skal også inneholde en oversikt over rapporteringer til departementet gjennom året. I 2022 ble det utstedt et ekstra tildelingsbrev med nedjustering av tildelingen for Eldreombudet på 1 million kroner og varsel om at regjeringen planlegger å legge ned Eldreombudet den 1. juli 2023.

Siden Eldreombudet er et uavhengig forvaltningsorgan, beskriver ikke tildelingsbrevene noen faglige oppdrag eller instruks for eldreombudet. Opprinnelig tildelingsbrev beskriver den økonomiske tildelingen til Eldreombudet i gjeldende år.

I strategien for 2022 har Eldreombudet videreført tre hovedområder – en definering av tre prioriterte hovedområder med en rekke underpunkt innenfor hvert enkelt område. De tre områdene er:

- helse og omsorg
- samfunnsdeltakelse og deltakelse i politikk, arbeidsliv og frivillighet
- digitalisering og digitalt utenforskap

Eldreombudet har utviklet en strategi som peker på retningen Eldreombudet skal gå den nærmeste tiden. Strategiarbeidet bidrar til effektivitet i virksomheten og planen har normalt blitt lagt for tre år rullerende. Eldreombudet har halvårlig gjennomgang og justering av strategiske valg. Høsten 2022 ble den strategiske planen justert til å gjelde frem til avslutningen av Eldreombudet per 1. juli 2023.

Sammen med virksomhetsplanen sørger den overordnede strategien til Eldreombudet for at vi arbeider utfra tydelige mål og planer for vårt arbeid og våre prioriteringer. Virksomhetsplanen viser prioriterte aktiviteter og ressursbruk innenfor de prioriterte områdene for Eldreombudet.

Krav til den interne kontrollen i Eldreombudet

Lederen i Eldreombudet har ansvar for at Eldreombudets interne kontrollsystem sikrer måloppnåelse gjennom målrettet og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler.

Eldreombudets interne virksomhetsstyring skal basere seg på

- risikovurderinger – for å avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen og for å analysere hvordan påvist risiko skal håndteres
- aktiviteter og systemer – for å sikre kontroll gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling
- oppfølging – å sikre at nødvendige tiltak følges opp i de enkelte systemer gjennom oppfølgingsaktiviteter og ved at evalueringer gjennomføres ved behov
- informasjon og kommunikasjon – virksomheten skal ha tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer for å styre virksomheten mot måloppnåelse
- organisasjonskultur – det skal fokuseres på ansattes holdninger, styringsfilosofi, etiske verdier og virksomhetens organisering og utviklingsmuligheter

Vurderinger av behov for evaluering, både av virksomheten som helhet, fagområder eller pågående prosjekter og aktiviteter, skal gjennomføres regelmessig.

Helse- og omsorgsdepartementet skal sikre at Eldreombudet ivaretar sitt samfunnsoppdrag, utnytter tildelte ressurser effektivt samt ivaretar sine ansvarsområder innenfor de lover, regler og rammer som er satt. Departementet kan ikke instruere Eldreombudet om dets faglige virksomhet.

Eldreombudet skal selv fastsette instruksjoner for egne aktiviteter og har etablert internkontrollsystemer samt andre nødvendige systemer for drift av Eldreombudet.

Saksbehandlingssystemet Elements er kjernen i informasjonsflyt og arkiv hos Eldreombudet.

Eldreombudet skal til enhver tid være operativ og i stand til å håndtere krise, katastrofe og krigssituasjoner i egen organisasjon.

Inkludering

Alle virksomheter skal arbeide systematisk for å fremme inkluderingsdugnaden i henhold til regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevet. Eldreombudet, som forholdsvis nyopprettet virksomhet med kun fem ansatte, har ikke samme mulighet til å nå målet i regjeringens inkluderingsdugnad om at minst fem prosent av nyansatte i staten skal ha nedsatt funksjonsevne eller hull i cv-en.

I 2022 ble nye ansettelser i Eldreombudet stoppet av regjeringen tidlig i mars måned, og det ble derfor heller ikke mulig å fremme inkluderingsdugnaden for Eldreombudet. Vi har utviklet rutiner og vi oppfordrer alle kvalifiserte til å søke stillinger ved utlysninger, men vi har ingen nye ansatte i 2022. Eldreombudet hadde i hovedsak fem faste stillinger i 2022 og en innleid prosjektleder i tretti prosent stilling fra 10. oktober 2022. En ansatt sa opp sin stilling grunnet avviklingen av Eldreombudet i 2022 og arbeidet i lav prosentvis stilling fra 15. oktober og ut året.

Eldreombudet har vurdert at vi ikke har hatt anledning til å ta inn lærlinger da virksomheten skal avvikles tidligere enn en eventuell læretid når sin ende.

Informasjonssikkerhet

Eldreombudet har gjennom 2022 arbeidet med å oppfylle kravene til sikkerhetsarbeid med referanse til lov om nasjonal sikkerhet som trådte i kraft 1. januar 2019. Sikkerhetssystemet i Eldreombudet inneholder rutinebeskrivelser, instruksjoner og planer for gjennomgang av informasjonssikkerhet. Det er etablert system for sikker digital post til innbyggere, e-innsyn og innspill til Eldreombudet.

Revisjon

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av Eldreombudet også i 2022. Eldreombudet revideres som selvstendig virksomhet. Eldreombudet skal avvikles fra 1. juli 2023. På tross av avvikling i 2023 skal Eldreombudet også levere regnskap for 2023.

Likestilling og mangfold

Eldreombudet hadde fire fast ansatte i 2022, tre menn og en kvinne. Frem til 12. juli hadde Eldreombudet innleid en administrasjonsstilling via Manpower etter en anbudskonkurranse for bemanningsselskap. Fra 12. juli ble denne stillingen omgjort til en midlertidig ansettelse hos Eldreombudet. Denne skal avsluttes innen 12. juli 2023 grunnet avvikling av Eldreombudet. Fra 10. oktober har Eldreombudet hatt en prosjektstilling i 30 prosent. Total foreldrepermisjon i 2022 var fire uker.

Klima, miljø og vesentlige forhold

Eldreombudet har tilrettelagt for å ivareta klima og miljø med både godt utstyrte møterom, som gir oss mulighet til å gjennomføre digitale møter. Vi har også samhandlingsverktøy som Microsoft Teams og andre som sørger for mindre reisevirksomhet både eksternt og internt, i form av en eller to dager hjemmekontor i uken. Gjennom en lang pandemi erfarte vi at det fungerer relativt godt med hjemmekontorløsninger, og vi sparer klima og miljø.

Eldreombudet har på vegne av eldres interesser arbeidet med sosial- og helseforvaltningen, Helse- og omsorgsdepartementet, den utøvende tjenesten og øvrige sektører og opparbeidet gode rutiner for dette arbeidet.

Eldre selv har i stor grad uttrykt bekymring til Eldreombudets ansatte for at Eldreombudet er besluttet nedlagt. Bekymringen omfatter også oppfølging av arbeidet som er igangsatt av Eldreombudet.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Lov om Eldreombudet ble enstemmig godkjent i Stortinget i 2020. Loven slår fast at Eldreombudet skal arbeide på alle samfunnsområder. Gjennom året 2022, som også tidligere år, har det vært et stort spenn i oppgavene og ansvarsområdene som er tillagt Eldreombudet og som vi har valgt å fokusere på. Vi har arbeidet sektorovergripende med fokus på en rekke samfunnsområder.

Vi har i stor grad arbeidet mot nasjonale aktører for å få størst mulig effekt av innsatsen, men har også i noen tilfeller valgt å arbeide innenfor lokale oppgaver og enkeltsaker. Hovedprioriteringene til Eldreombudet også i 2022 har vært helse- og omsorg, samfunnsdeltakelse og digitale utfordringer.

I 2021 vurderte vi fremtidsutsiktene for Eldreombudet med blant annet å understreke følgende behov:

- Eldre utgjør en stadig økende del av befolkningen
- Med økt levealder vil flere få utfordringer med helsen, noe som både utfordrer tilbudet av institusjonsplasser og behovet for å mestre hverdagen i egen bolig.
- Flere vil også få behov for spesialisthelsetjenester, og samvirket mellom kommunene og de ulike spesialisthelsetjenestene må styrkes.
- Kommunene og fylkeskommunene har fått ansvar for å utvikle aldersvennlige lokalsamfunn.
- Eldre som kan og vil det, må kunne stå lenger i jobb, og eldre må mobiliseres til politisk deltakelse og frivillig arbeid.
- Digitaliseringen preger alle samfunnsområder, samtidig som mange eldre har lav eller ingen digital kompetanse.

Vi sa også at det vil være økende behov for at Eldreombudet har ressurser til å fylle både pådriverrollen og følge med-rollen, ikke minst for å passe på at ulike samfunnsaktører følger opp sine forpliktelser og ivaretar eldres interesser.

12. mai 2022 ble det i revidert nasjonalbudsjett offentliggjort at regjeringen har planlagt å avvikle Eldreombudet. Avviklingen var planlagt fra 1. juli 2023 og det ble varslet en endring i bevilgningen til Eldreombudet samtidig. Bevilgningen til Eldreombudet ble redusert med 1 million kroner i 2022 og det ble planlagt å legge et halvt års budsjett til grunn for statsbudsjettet for 2023. Eldreombudet hadde da fem ansatte, som hadde sagt opp faste og trygge jobber for å bidra til å opprette og utvikle Eldreombudet.

Eldreombudet har nå laget en avviklingsplan for virksomheten med avviklingsdato 1. juli 2023.

Dette innebærer avvikling av Eldreombudet og de ansatte mister sine jobber. Det er ikke inngått noen avtaler hvor ansatte skal stå lenger i sine stillinger ut over 30. juni 2023, med unntak av en administrasjonsansatt som har sin siste arbeidsdag senest 12. juli 2023. Dette unntaket skyldes at regnskapsoppgaver og lønnsutbetalinger med sluttoppgjør skal gjennomføres for de første seks månedene av 2023. Riksrevisjonen har varslet at det også for 2023 skal leveres full årsrapport og årsregnskap, og en ordentlig avvikling forutsetter at administrasjonsavdelingen i Helse- og omsorgsdepartementet overtar ansvaret for dette når ansatte i Eldreombudet har fratrudd sine stillinger.

Ansatte i Eldreombudet har lyst til å takke for en fin og veldig interessant periode, og vi er dypt uenige i nedleggelsen av Eldreombudet i en tid der antall eldre øker og vi ser at fokus på eldres interesser og rettigheter ikke er høyt. Det er feil å legge ned Eldreombudet når vi blir mange flere

eldre som trenger et eldreombud som både skal overvåke at de som arbeider for eldre gjør nettopp det, og som skal tale eldres sak og arbeide for endringer og bedre forhold for alle. Det fins med rette stor motstand både fra eldre selv, organisasjoner og noen politiske partier mot nedleggelsen av Eldreombudet, men flertallet på Stortinget har ikke hørt på dette ved endelig beslutning om nedleggelse.

6 Årsregnskap

Eldreombudet fører bruttobudsjettet regnskap etter kontantprinsippet for statlige virksomheter.

Årsregnskapet for 2022 er utarbeidet i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og instruks om økonomistyring og tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet. Etter politisk beslutning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i juni 2022 ble tildelingen til Eldreombudet redusert med 1 million kroner for 2022. Reduksjonen ble varslet i eget tildelingsbrev etter behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2022. Reduksjonen er et ledd i regjeringens plan om avvikling av Eldreombudet fra 1. juli 2023 og statsbudsjettet for 2023 gir en reduksjon i tildelingen til Eldreombudet tilsvarende et halvt års drift. Ny tildeling for 2023 er 5 817 000 kroner og avviklingsdato er planlagt til 1. juli 2023.

Kommentarer til årsregnskapet

Kapittel 708 Eldreombudet hadde en tildeling i statsbudsjettet for 2022 på 10 722 000 kroner. I revidert nasjonalbudsjett i juni 2022 ble tildelingen redusert med 1 million kroner og nytt tildelingsbeløp er 9 722 000 kroner etter regjeringens plan om å avvikle Eldreombudet.

De samlede driftsutgiftene var på 8 230 610 kroner, se Bevilgningsrapport Note A og Note B. Etter overføring av 5 prosent av tildelingen fra 2021 på 503 000 kroner, samt lønnsjustering på 124 000 kroner, hadde Eldreombudet en mindreutgift i 2022 på 2 118 390 kroner. Mindreutgiften skyldes stopp i ansettelse i mars 2022, utsettelse av oppstart for en levekårsundersøkelse blant eldre og færre egne arrangement etter informasjon om avvikling av Eldreombudet 12. mai 2022. Vi søker overføring av 5 prosent av budsjett på grunn av mindreutgift for året 2022 for å gjennomføre planlagte oppgaver for første halvdel av 2023 og uforutsette kostnader med avviklingen.

Lønn og sosiale utgifter utgjorde 5 680 530 kroner mot opprinnelig budsjett på 6 728 000 kroner. Mindreutgiften på lønn skyldes stopp i to ansettelse som skulle startes opp andre halvår av 2022, av Helse- og omsorgsdepartementet. Det ble innleid arbeidskraft i en begrenset periode og en administrasjonsstilling ble bemannet med foreløpig ansettelse frem til 12. juli 2023. Begrunnelsen for bemanning ut over avviklingsdatoen 1. juli 2023 er å ferdigstille regnskap og lønnsavslutninger før avviklingen.

Andre driftsutgifter ble totalt på 2 550 080 kroner, mot opprinnelig budsjett på 3 994 000 kroner. Mindreforbruket av driftsbudsjettet på 1 000 000 kroner skyldes besparelse etter beslutning i revidert nasjonalbudsjett og mindreforbruket av 443 920 kroner skyldes utsatt prosjektplan for en levekårsundersøkelse blant eldre innenfor forskjellige områder.

Det er ikke foretatt investeringer av vesentlig art i 2022.

Årsregnskapet for 2022 gir et dekkende bilde av virksomheten. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert av Riksrevisjonen når årsrapporten skrives.

Årsregnskapet vil bli publisert på nettsidene til Eldreombudet så snart det er offentlig.

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for Eldreombudet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019. Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringer er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene i punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsipper for årsregnskapet.

- a. Regnskapet følger kalenderåret.
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte inntekter og utgifter for regnskapsåret.
- c. Inntekter og utgifter er ført i regnskapet med brutto beløp.
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2022

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2022	Merutgift (-) og mindretgift	Postert på avgitte belastnings fullmakter*	Avvik fra tildeling
0708	Eldreombudet	01	Driftsutgifter		10 349 000	8 230 610	2 118 390		
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordningen for MVA i staten		0	533 181			
<i>Sum utgiftsført</i>					<i>10 349 000</i>	<i>8 763 791</i>			
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling**	Regnskap 2022	Merinntekt og mindreinntekt(-)	Postert på avgitte belastnings fullmakter*	Avvik fra tildeling
5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldig inntekter		0	5 726			
5700	Folketrygdens inntekter	72	Motkonto AGA		0	634 698			
<i>Sum inntektsført</i>					<i>0</i>	<i>640 424</i>			
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						8 123 366			
Kapitalkontoer									
707018	Endring i mellomværende med statskassen						-108 748		
<i>Sum rapportert</i>						<i>8 014 618</i>			
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)									
Konto	Tekst				2022	2021	Endring		
707018	Mellomværende med statskassen				-327 887	-219 139	-108 748		

Virksomhet: Eldreombudet

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
070801.1	503 000	7 097 000	7 600 000
070801.2		3 625 000	3 625 000
070801.2		124 000	124 000
			-1 000 000

10 349 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
70 801		2 118 390		2 118 390				2 118 390	492 300	
				0						
									[Sum årets og fjorårets tildeling]	

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2022

	Note	2022	2021
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	5 680 530	4 970 868
Andre utbetalinger til drift	3	2 550 080	4 262 092
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		8 230 610	9 232 961
Netto rapporterte driftsutgifter		8 230 610	9 232 961
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	0	8 581
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 9 del B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	9
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		0	8 590
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	8 590
Driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter			
Gebyrinntekt krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter	6	0	0
<i>Sum driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter</i>		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	7	0	21 940
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	21 940
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	8	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		5 726	6 646
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		634 698	622 585
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		533 181	723 664
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-107 244	94 433
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		8 123 366	9 314 043
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld			
Fordringer på ansatte		0	0
Kontanter		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-184 888	-219 139
Skyldige offentlige avgifter		-2 599	0
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****		-140 400	0
Mottatte forskuddsbetalinger		0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		0	0

Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		0	0
Sum mellomværende med statskassen	9	-327 887	-219 139

Virksomhet: Eldreombudet

Note 1 Innbetalinger fra drift

31.12.2022 31.12.2021

Innbetalinger fra gebyrer

Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
--------------------------------------	----------	----------

Innbetalinger fra tilskudd og overføringer

Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
---	----------	----------

Salgs- og leieinnbetalinger

Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0
--	----------	----------

Andre innbetalinger

Sum andre innbetalinger	0	0
--------------------------------	----------	----------

Sum innbetalinger fra drift	0	0
------------------------------------	----------	----------

Virksomhet: Eldreombudet

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2022	31.12.2021
Lønn	4 679 716	4 073 377
Arbeidsgiveravgift	634 698	622 585
Pensjonsutgifter*	464 200	522 878
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-115 842	-267 290
Andre ytelser	17 758	19 319
Sum utbetalinger til lønn	5 680 530	4 970 868

Antall utførte årsverk:

5

5

Pensjoner utgiftsføres i artskontorrapporteringen. Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde 12,80 prosent i 2022.

For regnskapsåret 2021 benyttet virksomheten en virksomhetsspesifikk premiesats for arbeidsgiverandelen ved betaling av pensjonspremie i SPK. Denne var for 2021 14,0 prosent.

Virksomhet: Eldreombudet

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2022	31.12.2021
Husleie	603 986	314 554
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	3 102
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	103 378	108 329
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstysanskaffelser	-953	114 452
Leie av maskiner, inventar og lignende	44 625	73 714
Kjøp av konsulenttenester	119 765	1 085 522
Kjøp av andre fremmede tenester	1 117 221	2 132 084
Reiser og diett	274 571	90 909
Øvrige driftsutgifter	287 488	339 427
Sum andre utbetalinger til drift	2 550 080	4 262 092

Virksomhet: Eldreombudet

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	9
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	9

Virksomhet: Eldreombudet

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	8 581
Sum utbetaling til investeringer	0	8 581

Note 6 Driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter

	31.12.2022	31.12.2021
Sum driftsinntekter krevd inn på vegne av andre statlige virksomheter	0	0

Virksomhet: Eldreombudet

[Innholdfortegnelse](#)

Note 7 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2022	31.12.2021
Tilfeldige og andre inntekter	0	21 940
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	21 940

Virksomhet: Eldreombudet

Note 8 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

31.12.2022

31.12.2021

Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

0

0

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2022	31.12.2022	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Omløpsmidler			
Kundefordringer	172 559	0	172 559
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>172 559</i>	<i>0</i>	<i>172 559</i>
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-172 515	0	-172 515
Skyldig skattetrekk	-184 888	-184 888	0
Skyldige offentlige avgifter	-2 599	-2 599	0
Annen kortsiktig gjeld	0	-140 400	140 400
<i>Sum</i>	<i>-360 003</i>	<i>-327 887</i>	<i>-32 116</i>
Sum	-187 444	-327 887	140 443